

Notat

Dato: 17. februar 2021

Til:

Fra:

Kopi til:

Emne: Notat om indsigelser til regulativforslaget

Natur og Vand

Dato: 17-02-2021

Sagsnr.: 18/10830

Sagsbehandler: vpflr

VL - Vester Børsting Bæk, Trevad Møllebæk, regulativrevision 2018

Der er i høringsfasen modtaget bemærkninger fra Fiskeristyrelsen og flere lodsejere.

Bemærkning	Forvaltningens vurdering
Fiskeristyrelsen har ingen indvendinger mod regulativforslaget.	<i>Ingen bemærkninger</i>
Lodsejer Niels Nielsen mener at vandspejlet er ca. 40 cm for højt. Lodsejeren forventer at forvaltningen udbedre afstrømningen så drænene for frit udløb (læs vandspejlet skal ned under drænuudløbet).	<i>Forvaltningen har i forbindelse med udarbejdelse af forslag til nyt regulativ fået lavet en opmåling af hele vandløbet i 2016 plus en mindre strækning igen i 2017. Det nye regulativforslag tager udgangspunkt i de opmålte forhold og vandløbsbunden er lagt under de drænrørsudløb der blev registeret. Det er ikke muligt at sikre at drænrørsudløbene altid er over vandspejlet, faktisk vil det sjældent være tilfældet fordi udløbene mange steder er lagt helt ned til den faktiske vandløbsbund. Det vil ikke være muligt at ændre på vandløbets udformningen for at få vandspejlet ned under drænuudløbene indenfor rammerne af de miljømål der er sat til vandløbet. Vandløbet har desuden et meget kraftig fald på gennemsnitlig 3,3 promille. Det falder ca. 23 meter på de ca. 7 km vandløb. Det kraftige fald sikre en god baggrundsafvanding. Forvaltningen vil forsøge at imødekomme lodsejernes ønske til øge afvandingen ved en let oprensning og der undersøges om noget udlagt grus er med til at påvirke vandstanden ved de opstrøms dræn. Vandløbet kan ikke</i>

	<i>graves dybere fordi området omkring vandløbet er okkerklasse 1 med stor risiko for udvaskning af okker hvis afvandingsdybden øges. Det vil påvirke miljømålene negativt. Desuden er et bredt bælte omkring vandløbet omfattet af kommuneplanens retningslinje for økologiske forbindelse, hvor naturværdierne i disse områder skal beskyttes. Beskyttelseshensynet går forud for andre interesser.</i>
Lodsejere Britt Brøchner Nielsen og Poul Erik Iversen har sendt en indsigelse via Landbo Limfjord.	
Lodsejerne mener at der bør præciseres at vandløbet skal oprenses i sommerperioden, så vandløbet opretholder sin vandledningsevne i sommerperioden og efteråret.	<i>Bestemmelserne i regulativet opdeler vedligeholdelsen i to sæsoner. I vinterperioden (den grødefri periode: fra efteråret til 1. maj) skal vandføringsevnen sikres ved kontrol af vandløbets vandføringsevne. Der gennemføres sammenlignelige beregninger af regulativet dimensioner med en kontrolopmåling. Afviger beregningen med mere end 10 cm kan der gennemføres oprensninger. I sommerperioden sikres vedligeholdelsen ved grødeskæring. Her er der i regulativet fastsat 1 årlige grødeskæring i perioden 1.- juli til 31. august. Forvaltningen vurderer ikke at bemærkningerne giver anledning til yderligere præcisering i regulativet.</i>
Lodsejerne mener, at der fortsat skal være 2 grødeskæringer. I det oprindelige regulativ er der fastsat 2 årlige oprensninger.	<i>Forvaltningen har i regulativet fastsat én årlige grødeskæring med mulighed for at kunne iværksætte én årlig ekstraordinær grødeskæring såfremt visse betegnelser er opfyldt. Der har de sidste 4 år kun været skåret grøde en gang årlige, dog var der en ekstraordinær grødeskæring i 2018. Det er af vores åmand oplyst, at vandløbet i 2016 og tidligere mens vandløbet blev administreret af Viborg kommune har været grødeskåret 2 gange årligt. På baggrund af de miljømæssige målsætninger til vandløbet vurderer forvaltningen, at der ikke kan gennemføres mere end én årlig grødeskæring. Det ske af</i>

	hensyn til blandet andet miljømålet vandløbsplanter. Det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning om grødeskæring, udsendt 2017, at 2 årlige ordinære grødeskæringer i et målsat vandløb i udgangspunktet må antages at indebære en forringelse af vandløbets økologiske tilstand. Desuden er vandløbet kraftigt påvirket af okker og her kan de negative effekter af okkeren reduceres ved at minimere grødeskæringen (læs forstyrrelser i vandløbet). Lodsejeren referer med de to årlige grødeskæringer også til et regulativ fra 1922. Den gamle Fjends Kommune vedtog dog et tillægsregulativ i 1993, hvor der står at vedligeholdelsen begrænses mest muligt og i redegørelsen står der at grødeskæringen begrænses til juli-august. Forvaltningen fastholder derfor i overensstemmelse med de gældende miljømål for vandløbet og tillægsregulativet fra 1993 at der kun grødeskæres én gang årligt. I redegørelsen præciseres det at 1 årlige grødeskæring har været praksis de sidste 4 år.
Lodsejerne mener der er behov for minimum samme vandføringsevne som i det gamle regulativ eller mere pga. klima	Med fastsættelsen af krav til en vandføringsevne og ikke et bestemt profil sikres, at vandløbets profil fortsat uhindret kan ændre sig, blot vandføringsevnen er tilgodeset. Det betyder, at der på en vandløbsstrækning kan være lokale indsnævringer eller aflejringer, så længe det ikke giver anledning til, at vandføringsevnen forringes. Der tages herved hensyn til både de afvandingsmæssige og de miljømæssige interesser ved og i vandløbet. Der er således mulighed for, at de naturlige vandløbsprocesser med erosion af bund og brinker, materialetransport og aflejring kan forløbe, så længe kravene til vandføringsevne er overholdt. I det gældende regulativ fra 1922 for Vester Børsting Bæk er dimensionerne ikke genkendelige og kun bredderne kan bruges, længde er ikke kendt og tages derfor fra opmålingen. I det gældende regulativ fra 1930

	for Trevad Møllebæk er dimensionerne ikke genkendelige og kun bredderne kan bruges, længden i det tidligere regulativ var 1847 meter. I det nye samlede regulativ fastlægges dimensioner og længden ud fra nyeste opmåling, altså bruges § 62 i vandløbsloven, fordi de tidligere regulativer anses for utilstrækkelig. Dog videreføres de tidligere vandløbsbredder. I forhold til at øge vandføringsevnen på baggrund af klima kan det kun, med den nuværende lovgivning, ske ved en reguleringssag. Her er udgangspunktet at det er dem som har nytte af et reguleringsprojekt der må ansøge og betale for et projekt om øget afvandingsevne. Lodsejeren kan således indsende en ansøgning som vil blive behandlet ud fra den gældende lovgivning. Forvaltningen vurderer ikke at bemærkningen giver anledning til ændringer i regulativet.
Lodsejeren mener at der har været en manglende vedligeholdelse af vandløbet gennem længere tid.	Forvaltningen er i dialog med lodsejerne omkring mulighederne for at imødekomme deres afvandingsbehov, uden at det går ud over vandløbets miljømål og naturtilstand. Som nævnt forventer forvaltningen at gennemføre en let oprensning af sand på en delstrækning. Samtidig undersøges det om noget udlagt grus er med til at påvirke vandstanden ved de opstrøms dræn.
Lodsejeren vil gerne have oplyst hvilket datagrundlag er der brugt i det nye regulativforslag. Er der en ny opmåling af vandløbet?	Datagrundlaget for regulativet er opmålingen fra perioden 2016-2019, vandløbsbredderne fra de to gamle regulativer fra 1922 og 1930 samt de vandløbsafgørelser der er meddelt efter 1922 og 1930.
Lodsejerne mener ikke det er korrekt når der i regulativudkastet beskrives at der ikke er væsentlige landbrugsinteresser i nærheden af vandløbet.	Forvaltningen har ved regulativrevisionen vurderet afvandingsbehovet i forhold til landbrugsmæssige interesser. Langs vandløbets ca. 7 km eller 14 km hvis man regner vandløbslængden på begge sider med, er det kun langs med ca. 4 km bredlængde, hvor der er landbrugsareal direkte ned til vandløbet, som ikke er omfattet af beskyttede arealer. Procentvis udgør det kun $4/14 \cdot 100 = 29\%$. Derudover er der som nævnt et bredt bælte omkring vandløbet omfattet af

	<i>kommuneplanens retningslinje for økologiske forbindelse, hvor naturværdierne i disse områder skal beskyttes. Beskyttelseshensynet går forud for andre interesser. Forvaltningen fastholder derfor at der ikke er væsentlige landbrugsmæssige interesser i nærheden af vandløbet når vandløbet betragtes som en helhed.</i>
Lodsejerne ønsker at det præciseres i det nye vandløbsregulativ at sand skal oprensnes i vandløbet efter behov.	<i>Et af formålene med regulativet er at sikre klare bestemmelser om rettigheder og pligter. I forhold til oprensning af sand er det beskrevet at det først kan ske hvis der findes en beregnet vandspejlsforskel på 10 cm mellem regulativdimensionerne og en kontrolopmåling. Kontrollen af vandføringsevnen er begrænset til den grødefri periode. Resten af året sikres vandføringen ved grødeskæring. Forvaltningen vurderer ikke der er behov for at præcisere regulativteksten.</i>
Lodsejerne mener at ekstra ordinær grødeskæring også skal kunne benyttes hvis vandløbsinteresserne er opstrøms, da bagvedliggende lodsejere risikere at blive løst med ringere afvandingsmuligheder.	<i>Grødeskæringen i vandløbet skal begrænses mest muligt af hensyn til de miljømæssige mål. En ekstraordinær grødeskæring kan benyttes såfremt:</i> <i>• Der på en eller flere delstrækninger udvikles en ekstraordinær stor mængde grøde, der dækker hele profilet.</i> <i>• Denne grøde skønnes at være til væsentlig gene for afvandingen af de vandløbsnære arealer, og der samtidig er væsentlige afvandingsinteresser på den aktuelle strækning.</i> <i>• Det vurderes, at grødeskæring vil kunne afhjælpe problemerne.</i> <i>Forvaltningen vurderer ikke at indsigelsen giver anledning til at rette på bestemmelserne i regulativet. En udnyttelse af ekstraordinær grødeskæring jævnfør regulativforslaget kan i flere tilfælde kræve en forudgående dispensation fra naturbeskyttelsesloven.</i>